De Grote Hoer Babylon en het Beest

Gedeelte uit de bespreking van Openbaring hoofdstuk 17:
http://www.verhoevenmarc.be/openbaring.htm

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling 1977. Samengesteld door M.V. dd. 27-7-2003, Update 23-7-2015

Deel 1 - Openbaring 17:1-6

1 En een uit de zeven engelen, die de zeven schalen hadden, kwam en sprak met mij, en zeide tot mij: Kom herwaarts, ik zal u tonen het oordeel van **de grote hoer**, die daar zit op vele wateren; 2 Met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben, en die de aarde bewonen zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererij. 3 En hij bracht mij weg in een woestijn, in de geest, en ik zag een vrouw, zittende op een scharlaken rood beest, dat vol was van namen der godslastering, en het had zeven hoofden en tien hoornen. 4 En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud, en kostelijk gesteente, en paarlen, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen, en van onreinheid van haar hoererij. 5 En op haar voorhoofd was een naam geschreven, namelijk Verborgenheid; **het grote Babylon**, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde. 6 En ik zag, dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen, en van het bloed der getuigen van Jezus. En ik verwonderde mij, toen ik haar zag, met grote verwondering.

- een vrouw op een scharlakenrood beest dat vol namen van laster was
- zeven koppen
- tien horens
- de vrouw bekleed met purper en scharlaken
- versierd met goud, edelgesteente en parels
- een gouden beker in haar hand, vol gruwelen ... van haar hoererij
- op haar voorhoofd: Verborgenheid, het grote Babylon ...

Hier komen we tot een nadere beschrijving van “het grote Babylon” (16:19; 17:5; 18:2) of “de grote hoer” (17:1; 19:2). Hier tegenover staat een beschrijving van “de bruid, de vrouw des Lams” in 21:9. In beide verslagen toont ons een engel een vrouw, die ook als een stad is voorgesteld. In beide gevallen volgt hierop: “En hij voerde mij weg, in de geest” (17:3; 21:10). Door het gebruik van dezelfde symboliek toont de Heilige Geest ons het duidelijke contrast tussen de twee. Tegenover het gruwelijke Babylon staat het heilige Jeruzalem, tegenover de hoer staat de reine bruid, tegenover de dorre woestijn (17:3) staat de verheven berg (21:10), tegenover de afgrond waaruit het beest opkomt (17:8) staat de hemel waaruit de heilige stad neerdaalt (21:10).

De bruid van het Lam is de Gemeente, http://www.verhoevenmarc.be/PDF/De-Bruid.pdf . In Op 19:6-10 wordt de bruiloft van het Lam geschilderd. 2Ko 11:2 en Ef 5:23-32 gebruiken eveneens het beeld van een verloofde c.q. echtgenote. Daartegenover vinden we in Op 17 een valse bruid, een hoer, de gemeenst denkbare vervalsing van een bruid. Zij is geen reine maagd die aan één man, Christus, verloofd is (2Ko 11:2), maar een hoer die overspelig verbonden is met de wereld.

Een zelfde contrast vinden we in het O.T.: Jahweh noemt Zich de Man van Israël en Israël is zijn vrouw (Js 54:5v), en omschrijft haar afvallige afgoderij vele malen als hoererij (zie o.a. Jr 3; Ez 16 en 23; Hs 1-3). Ook hier is de oorspronkelijke reine bruid (vgl. Jr 2:2) een hoer geworden, terwijl er toch in de eindtijd een rein overblijfsel gevonden wordt dat als bruid aangenomen wordt (Js 49, 54, 61, 62; Ez 16; Hs 2).

Het oude Babylon hét voorbeeld voor Op 17 en 18		
Op 17:1 En een uit de zeven engelen, die de zeven schalen hadden, kwam en sprak met mij, en zeide tot mij: Kom herwaarts, ik zal u tonen het oordeel van de grote hoer, die daar zit op vele wateren. Jr 51:13 Gij, die aan vele wateren woont, die machtig zijt van schatten! uw einde is gekomen, de maat uwer gierigheid.	Op 18:2b en is geworden een woonstede der duivelen, en een bewaarplaats van alle onreine geesten, en een bewaarplaats van alle onrein en hatelijk gevogelte. Js 13:21 Maar daar zullen neerliggen de wilde dieren der woestijnen, en hun huizen zullen vervuld worden met schrikkelijke gedierten, en daar zullen de jonge struisen wonen, en de duivelen zullen er huppelen. Js 34:11 Maar de roerdomp en de nachtuil zullen het erfelijk bezitten, en de schuifuit, en de raaf zal daarin wonen; want Hij zal een richtsnoer der woestheid over hen trekken, en een richtlood der ledigheid. Jr 50:39 Daarom zo zullen de wilde dieren der woestijnen met de wilde dieren der eilanden [daarin] wonen; ook zullen de jonge struisen daarin wonen; en men zal er geen verblijf meer hebben in eeuwigheid, en zij zal niet bewoond worden van geslacht tot geslacht.	Op 18:9 En de koningen der aarde, die met haar gehoereerd en weelde gehad hebben, zullen haar bewenen, en rouw over haar bedrijven, wanneer zij de rook van haar brand zullen zien. Jr 50:46 De aarde is bevende geworden van het geluid van de inneming van Babel, en het gekrijt is gehoord onder de volken. Ez 27:30 En zij zullen hun stem over u laten horen, en bitter schreeuwen; en zij zullen stof op hun hoofden werpen, zij zullen zich wentelen in de as.
Op 17:4 En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud, en kostelijk gesteente, en paarlen, en had in haar hand een gouden drinkbeker, vol van gruwelen, en van onreinheid van haar hoererij. Jr 51:7 Babel was een gouden beker in de hand des HEEREN, die de ganse aarde dronken maakte; de volken hebben van haar wijn gedronken, daarom zijn de volken dol geworden.	Op 18:4 En ik hoorde een andere stem uit de hemel, zeggende: Gaat uit van haar, Mijn volk, opdat gij aan haar zonden geen gemeenschap hebt, en opdat gij van haar plagen niet ontvangt. Js 48:20a Gaat uit van Babel, vlucht van de Chaldeeën. Js 52:11 Vertrekt, vertrekt, gaat uit van daar; raakt het onreine niet aan; ga uit het midden van hen, reinigt u, gij die de vaten des HEEREN draagt. (Vgl. 2Ko 6:17 Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan wat onrein is, en Ik zal u aannemen). Jr 50:8 Vlucht weg uit het midden van Babel, en gaat uit het land der Chaldeeën; en weest als de bokken voor de kudde heen. Jr 51:6 Vlucht uit het midden van Babel, en redt, een ieder zijn ziel; wordt niet uitgeroeid in haar ongerechtigheid; want dit is de tijd der wraak des HEEREN, Die haar de verdienste betaalt. Jr 51:9 Wij hebben getracht Babel te helen, maar zij is niet genezen; verlaat haar [dan], en laat ons een ieder in zijn land trekken; want haar oordeel reikt tot aan de hemel, en is verheven tot aan de bovenste wolken. Jr 51:45 Gaat uit, Mijn volk, uit het midden van haar, en redt een ieder zijn ziel, vanwege de hittigheid van den toorn des HEEREN.	Op 18:21 En een sterke engel hief een steen op als een grote molensteen, en wierp *die* in de zee, zeggende: Aldus zal de grote stad Babylon met geweld geworpen worden, en zal niet meer gevonden worden. Jr 51:63-64 En het zal geschieden, als gij geeindigd zult hebben dit boek te lezen, [dan] zult gij een steen daaraan binden, en werpen het in het midden van de Eufraat; en zult zeggen: Alzo zal Babel zinken, en niet weer opkomen, vanwege het kwaad, dat Ik over haar zal brengen, en zij zullen mat worden. Tot hiertoe zijn de woorden van Jeremia.
Op 18:2a En hij riep krachtig met een grote stem, zeggende: Zij is gevallen, zij is gevallen, het grote Babylon.	Op 18:6 Vergeldt haar, zoals als zij u vergolden heeft, en verdubbelt haar dubbel, naar haar werken; in de drinkbeker, waarin zij geschonken heeft, schenkt haar dubbel. Ps 137:8 O dochter van Babel! die verwoest zult	Op 19:1-3 En na dezen hoorde ik als een grote stem van een grote schare in de hemel, zeggende: Halleluja, de zaligheid, en de heerlijkheid, en de eer, en de kracht zij de Heere, onze

Js 21:9 En zie nu, daar komt een wagen mannen, [en] een paar ruiters! Toen antwoordde hij, en zeide: Babel is gevallen, zij is gevallen! en al de gesneden beelden harer goden heeft Hij verbroken tegen de aarde. Jr 51:8 Schielijk is Babel gevallen en verbroken; huilt over haar, neemt balsem voor haar pijn, misschien zal zij genezen worden.	worden, welgelukzalig zal hij zijn, die u uw misdaad vergelden zal, die gij aan ons misdaan hebt. Jr 50:15 Juicht over haar rondom, zij heeft haar hand gegeven; haar fundamenten zijn gevallen, haar muren zijn afgebroken; want dat is de wraak des HEEREN, wreekt u aan haar, doet haar, gelijk als zij gedaan heeft! Jr 50:29 Laat [u] horen tegen Babel, gij schutters! gij allen, die de boog spant! legert u tegen haar rondom, laat niemand van hen ontkomen; vergeldt haar naar haar werk, doet haar naar alles, wat zij gedaan heeft; want zij heeft vermetel gehandeld tegen de HEERE, tegen de Heilige Israels.	God. 2 Want Zijn oordelen zijn waarachtig en rechtvaardig; daar Hij de grote hoer geoordeeld heeft, die de aarde verdorven heeft met haar hoererij, en Hij het bloed van Zijn dienaren van haar hand gewroken heeft. 3 En zij zeiden ten tweeden male: Halleluja! En haar rook gaat op in alle eeuwigheid. Jr 51:48 En de hemel en de aarde, alsook al wat daarin is, zullen juichen over Babel; want van het noorden zullen haar de verstoorders aankomen, spreekt de HEERE.

Deze valse vrouw vormt een systeem dat alle wereldse onreinheden en afgoderijen in zich heeft opgenomen en Christus verloochent.

De morele kenmerken van Babylon blijken duidelijk uit de doorlopende geschiedenis van Babylon in de Bijbel:

a. *De torenbouw van Babel* (Gn 11:1-9): de eerste collectieve rebellie tegen God, het reiken naar de hemel, zichzelf een naam maken, zich aansluiten tegen God. De toren was kennelijk de voorloper van vele zg. ziggurats die later in het gebied gebouwd werden ter ere van heidense goden. Later vinden we ze overgeleverd bij Azteken en Maya's, om er verschrikkelijke mensenoffers te brengen.

b. *Het begin van het anti-Goddelijk rijk* (Gn 10:8-10; chronologisch na Gn 11): de geweldige jager Nimrod was de eerste anti-Goddelijke vorst op aarde; het begin van zijn koninkrijk was Babel. Volgens de overlevering werd zijn vrouw Semiramis het hoofd van de zg. Babylonische mysteriën, een onderdeel van de Babylonische godsdienst. Zij werd vaak afgebeeld als de koningin des hemels (Jr 7:18; 44:17-19, 25) met haar miraculeus ontvangen zoon Tammuz (Ez 8:14) op haar arm, die beschouwd werd als heiland van zijn volk, die gedood werd door een wild dier en naderhand weer levend werd (vgl. 12:1-5). De Roomse afbeelding van de madonna met het kind (http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Grote-Moeder.pdf) gaat direct op deze Babylonische voorstelling terug. Tammuz wordt identiek geacht met Baäl. Tot de antieke Babylonische voorstellingen behoort ook het berijden van beesten door godheden, zoals in Op 17.

c. *Het Babylonische rijk*: dit rijk heeft de macht rechtstreeks uit Gods handen ontvangen (Dn 2:37), maar misbruikt die voor zichzelf in rebellie tegen God (Dn 4:30). Nebukadnezar was het eerste hoofd van dit eerste wereldrijk en de verdrukker van Israël. In Zc 5:5-11 (kort na de ondergang van dit rijk) is sprake van een vrouw die "goddeloosheid" wordt genoemd (vs. 8) en thuishoort in Sinear (= Babel). De godsdienst van het oude Babel heeft zich over een groot deel van het Oosten verbreid, tot in Rome toe. De Rooms-katholieke Kerk (en later de Grieks-orthodoxe kerken) heeft in het oude Oosten overal voet aan de grond kunnen krijgen door vele elementen uit de Babylonische afgoderij te kerstenen en te incorporeren.

Het Romeinse beest in Openbaring - het laatste hoofd van het laatste wereldrijk - erft de politieke en civiele macht van het oude Babylon en verdrukt Israël eveneens. De vrouw op dit beest, is de religieuze en geestelijke erfgename van Babylon, het oude systeem van godsdienstige afval in de armen van wat als de Kerk moet doorgaan.

Zoals in het Oude Testament Babylon het geestelijk wereldcentrum werd, nadat Israël gefaald had, zo kon in de gemeentebedeling het "grote Babylon" als geestelijke wereldmacht vorm krijgen, nadat de christenen gefaald hadden. Beide komen ten val door Gods gezalfde knecht, nl. Kores (Js 44:28; 45:1), type van Christus, waarna Israël hersteld wordt. Er zijn dan ook veel parallellen tussen Jr 50 en 51 (de val van het oude Babylon) en Op 17 en 18 (zoals hierboven reeds werd weergegeven in de tabel).

Hier staan de ware en de valse Kerk scherp tegenover elkaar. Evenals er een Antichrist is, bestaat er ook een Antikerk. Deze valse Kerk pretendeert de ware bruid van Christus te zijn. De bruiloft van het Lam zal dan ook niet kunnen plaatsvinden zolang deze valse bruid niet uit de weg geruimd is. Thans is het ogenblik gekomen om te zien wat er met die valse Kerk bedoeld wordt.

Op 17:4: Purper, scharlakenrood, gouden beker ...

In wezen gaat het hier onmiskenbaar om de toekomstige gedaante van de Rooms-katholieke Kerk. Laten wij echter niet vergeten dat er na de Opname (http://www.verhoevenmarc.be/opname.htm) ook nog diverse pseudo-christelijke kerken zullen overblijven. Dezen zullen zich in de eindtijd bij de Roomse Kerk voegen. Babylon stelt dus de hele oecumenische Kerk voor waarvan Rome het middelpunt is. Na de Opname zal men zich aangetrokken voelen tot de eenheid van Rome. De protestants/evangelische kerken (en vele andere) zullen als het ware in de Roomse worden opgelost. Het oordeel treft dan ook de hele 'christelijke' Kerk.

Er zijn in onze tekst van Op 17 vijf aanwijzingen te vinden die wijzen op de Rooms-katholieke Kerk:

1. Vers 4: "En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken, en versierd met goud, en kostelijk gesteente, en paarlen, en had in haar hand een gouden drinkbeker". De roomse Kerk heeft een voorliefde voor allerlei pracht en praal in haar ceremoniën, gewaden en kerkinrichting. De leiders tooien zich graag in goud, purper en scharlakenrood.
2. Vers 6: "En ik zag, dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen, en van het bloed der getuigen van Jezus". Er is maar één Kerk die in de loop van de geschiedenis het bloed van zoveel heiligen en getuigen van Jezus heeft vergoten. De Roomse Kerk heeft zich altijd uitdrukkelijk tegen godsdienstvrijheid verzet. Vele eeuwen lang zijn er in en door haar martelaren geweest voor het geloof, ook vóór de Hervorming, maar vooral tijdens de 16de tot de 18de eeuw. (In de 70ste jaarweek, http://www.verhoevenmarc.be/PDF/70-jaarweken-Daniel.pdf, de eindtijd, zullen de vervolgingen terug oplaaien).
3. Vers 9: "Hier is het verstand, dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit". Het beest waarop de vrouw zit is het Romeinse rijk want de zeven koppen zijn de zeven bergen/heuvels van Rome (17:9). Er is maar één stad die op 7 heuvels is gebouwd. De stad van de Kerk is dus Rome. De vrouw heeft zich in Rome gevestigd. Van daaruit domineert ze het Romeinse rijk. Dit kan alleen slaan op de Roomse Kerk.
4. Vers 15: "En hij zeide tot mij: De wateren, die gij gezien hebt, waar de hoer zit, zijn volken, en scharen, en natiën, en tongen". De invloed van deze vrouw laat zich gelden over vele volken. Ze telt ook meer volgelingen dan alle andere kerken samen.
5. Vers 18: "En de vrouw, die gij gezien hebt, is de grote stad". Ze is vereenzelvigd met de stad. Ze ís de grote stad Rome. Babylon is de geestelijke naam voor Rome, zoals ook in 1Pt 5:13 waarschijnlijk is bedoeld.[1] Vandaar de naam Roomse Kerk. Een opmerkelijk feit is dat men keizerlijke munten uit die tijd heeft gevonden, waarop Rome wordt voorgesteld door een vrouw, die op zeven heuvels is gezeten (zie afbeelding hieronder).

[1] Citaat uit het boek "A Woman Rides The Beast" van Dave Hunt: "Eusebius Pamphilius, writing about 303, noted that 'it is said that Peter's first epistle ... was composed at Rome itself; and that he himself indicates this, referring to the city figuratively as Babylon'. (Karl Keating, Catholicism and Fundamentalism … Ignatius Press, 1988, p. 200)".

Rome stond in de oudheid bekend als “de stad met de zeven heuvels” (*urbs septicollis*). Zo wordt Rome in proza en poëzie aangeduid. Die zeven heuvels[2] heten: Aventinum, Caelius, Capitolinus, Esquilinus, Palatinus, Quirinalis, Viminalis. Hier aangegeven met blauwe cirkels (het Vaticaan ligt links-boven, aan de Tiber).

De keizerlijke munt (Sestertius) van Vespasianus (69-79 nC), uit ca 71 nC, geslagen te Tarraco[3], heeft aan de achterzijde de godin ‘Dea Roma’, gezeten op zeven bergen/heuvels[4]. De munt bevindt zich in het British Museum[5].

Leo XII medaille met vrouw en beker, 1825.
Om haar hoofd de 7 stralen van Mithras

Zonnegod Mithras

Johannes XXIII 100 Lire muntstuk, 1959, met Fides[6] en beker met 7 zonnestralen rond de zonnegod-hostie

Fides met beker (rechterhand) en standaard (linkerhand), op de achterkant van een munt van keizer Antoninus.

---

2 Men zou kunnen tegenwerpen dat heuvels geen “bergen” (*orè*, Op 17:9) zijn, maar “heuvels” en “bergen” kunnen bijbels gezien toch door elkaar gebruikt worden: vergelijk Hs 10:8; Lk 23:30; Op 6:16.

3 Tarraco is de hoofdstad van de provincie Hispania Citerior of Tarraconensis, in het huidige Spanje. (Encarta 2002).

4 *Before Jerusalem Fell* blz. 149 van Kenneth L. Gentry, Jr., Th.D., 1989, is online beschikbaar op http://freebooks.entrewave.com/freebooks/docs/2206_47e.htm.

5 Een uitgave van het British Museum geeft verslag over deze munt: *Coins of the Roman Empire in the British Museum*, Volume 2, *Vespasian To Domitian*, van Harold Mattingly en R.A.G. Carson, 1966.

6 Fides, de Romeinse godin van de trouw, had een tempel op de Mons Capitolinus en werd reeds vroeg vereerd (Livius I, 21, 4; Horatius, Oden I, 35, 21). Elk jaar reden de drie voornaamste flamines op een wagen naar het heiligdom en brachten offers. Hun rechterhand was dan omhuld met een witte doek; dit duidt op het houden van de eed van de trouw, die door geen kwaad kan worden beroerd. Fides werd vereerd als Fides publica (Staatstrouw) en haar tempel

Alexander Hislop (naast vele anderen) beargumenteert in zijn bekende The Two Babylons[7] uitvoerig dat de Rooms-katholieke godsdienst in bijzonder veel opzichten teruggaat tot de Babylonische godsdienst.

Het is de Roomse Kerk "met welke de koningen der aarde gehoereerd hebben" (17:2). Ze heeft zich, door de geschiedenis heen, met de wereldleiders verbonden en zelf een grote eigen politieke macht ontplooid. Zo heeft zij zich met de wereld verontreinigd (Jk 4:4; 1Jh 2:15). Vele afvalligen hebben zich met haar afgoderij en wereldsgezindheid ingelaten en "zijn dronken geworden van de wijn van haar hoererij".

"En hij bracht mij weg in een woestijn, in de geest". De valse Kerk woont in "een woestijn", d.w.z. zonder enige Goddelijke bron om zich aan te laven.

"en ik zag een vrouw, zittende op een scharlaken rood beest, dat vol was van namen der [gods]lastering, en het had zeven hoofden en tien hoornen". Het scharlakenrood duidt de macht en heerlijkheid van het Romeinse rijk aan maar ook de boosaardige aard ervan: vgl. de rode draak in 12:3; zonden als scharlaken in Js 1:18; Na 2:3. Ook toen Jezus door Rome berecht werd kreeg Hij een scharlaken mantel, om bespot te worden. Rome claimt het scharlaken. Het contrasteert fel met het wit in Op 19:11, 14.

De vrouw zit op het beest: ze is verbonden met het beest en stuurt het. Haar invloed is dus niet gering. Dit was reeds in het verleden het geval, in de 11de tot 13de eeuw, toen de paus dikwijls absolute macht had over de vorsten van Europa! In de eindtijd zal dat gedurende een korte tijd weer het geval zijn, maar dan nog erger. De Roomse Kerk zal een enorme politieke en religieuze macht bezitten.

"En de vrouw was bekleed met purper en scharlaken …" (17:4a). Zijn dat niet altijd de kleuren van bisschoppen, kardinalen en pausen geweest?

"...en versierd met goud, en kostelijk gesteente, en paarlen, en had in haar hand een gouden drinkbeker …" (17:4b). Zijn dat niet altijd de luxesieraden van de roomse Kerk geweest? En de misbeker staat in de Roomse kerk centraal.

Deze welstand verwijst naar de wereld waarmee de hoer zich zo overspelig verbonden heeft. De gruwelen en onreinheden in haar beker verwijzen naar haar afgoderijen, zoals heiligenverering, Mariaverering, ritualisme, enz. Zoiets treft men niet in de kerken van de Hervorming aan. De Roomse Kerk daarentegen heeft overal de afgodendienst van de heidense volken overgenomen, aangepast en gekerstend, in plaats van die af te schaffen.

"En op haar voorhoofd was een naam geschreven, namelijk Verborgenheid; het grote Babylon, de moeder der hoererijen en der gruwelen der aarde" (17:5). Verborgenheid: er is inzicht nodig om het ware karakter van deze Kerk te onderkennen. In het N.T. is een verborgenheid altijd iets dat door de wereld niet gekend wordt, maar dat God aan de gelovigen geopenbaard heeft. Verborgenheid kan hier bovendien betekenen dat de benaming "het grote Babylon" *niet* moet opgevat worden als het letterlijke Babylon; dat het dus geestelijk te verstaan is (vgl. 11:8) en niet letterlijk.

Ze is "de moeder van ...". Babylon heeft dochters die dezelfde karaktertrekken bezitten als hun moeder. In de huidige staatskerken die uit de Roomse Kerk ontstaan zijn (anglicanen, oosters-orthodoxen, ...) zijn bepaalde kenmerken van de geestelijke hoererij bewaard gebleven.

"En ik zag, dat de vrouw dronken was van het bloed der heiligen, en van het bloed der getuigen van Jezus. En ik verwonderde mij, toen ik haar zag, met grote verwondering" (17:6). Johannes leefde al in de dagen van de Romeinse vervolgingen en was daarover niet verwonderd, maar hij was wel zeer ontsteld dat "de Kerk" zo optrad, en daardoor leert hij begrijpen dat er een valse Kerk zal zijn. Wij die inmiddels de kerkgeschiedenis (http://www.verhoevenmarc.be/studiemateriaal.htm) kennen zijn niet verwonderd. Niet alleen het Romeinse rijk, maar ook de Roomse Kerk vervolgt de ware gelovigen. Zie op mijn site: De Rooms-katholieke Kerk: http://www.verhoevenmarc.be/#Rooms .

---

werd soms gebruikt door de senaat voor vergaderingen waarin verdragen met buitenlandse mogendheden werden bekrachtigd. (Encarta 2002).

[7] *The Two Babylons* van A. Hislop kan u kosteloos bij mij krijgen, als Word of PDF-document (stuur me een mailtje).

Deel 2 - Openbaring 17:7-14

7 En de engel zeide tot mij: Waarom verwondert gij u? Ik zal u zeggen de **verborgenheid** van de vrouw en van het beest, dat haar draagt, dat de zeven hoofden heeft en de tien hoornen. 8 Het beest, dat gij gezien hebt, **was en is niet; en het zal opkomen uit de afgrond**, en ten verderve gaan; en die op de aarde wonen, zullen verwonderd zijn (wier namen niet zijn geschreven in het boek des levens van de grondlegging der wereld), ziende het beest, dat was en niet is, hoewel het is. 9 Hier is het verstand, dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn **zeven bergen**, op welke de vrouw zit. 10 En het zijn ook **zeven koningen**; de vijf zijn gevallen, en de een is, en de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven. 11 En het beest, dat was en niet is, die is ook de achtste [koning], en is uit de zeven en gaat ten verderve. 12 En de tien hoornen, die gij gezien hebt, zijn tien koningen, die het koninkrijk nog niet hebben ontvangen, maar als koningen macht ontvangen op één uur met het beest. 13 Dezen hebben enerlei mening, en zullen hun kracht en macht aan het beest overgeven. 14 Dezen zullen tegen het Lam krijg voeren, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen en gelovigen.

De engel zal Johannes de verborgenheid van de vrouw meedelen (17:7). Op 17 bevat een verborgenheid over het beest (het Romeinse rijk) en de vrouw (de valse Kerk).

Een tegenovergestelde verborgenheid wordt in Ef 5:32 geopenbaard: “Deze verborgenheid is groot; doch ik zeg dit, ziende op Christus en op de gemeente”.

In Op 11-13 hebben we al bepaalde bijzonderheden van het beest besproken[8]. In 11:7 lazen we reeds van “het beest, dat uit de afgrond opkomt”, maar in 17:8 vernemen we pas wat daarmee bedoeld wordt.

Het beest “was en is niet en zal uit de afgrond opstijgen en ten verderve gaan” (17:8). Dit zijn vier verschillende stadia in de geschiedenis van het Romeinse rijk die we al besproken hebben bij Op 13:1-4:

1	**“was”**	Rome werd in 753 v. Chr. gesticht en is sinds 476 nC gevallen
2	**“is niet”**	De tijd dat het Romeinse rijk niet bestond. Toch hebben sommigen na 476 getracht het te doen herleven, zonder succes: Karel de Grote, Karel V, Napoleon, Hitler
3	**“zal opkomen uit de afgrond”**	Het zal dus opnieuw opgericht worden, in de eindtijd
4	**“gaat ten verderve”**	Het Lam zal hen overwinnen (17:14)

Wij moeten hier in 17:8 niet denken aan de herleving van een *persoon* maar aan die van het Romeinse *rijk*, dat sinds 476 n.C. niet meer bestaat, maar in de eindtijd terug tot leven komt.

Alle overheden zijn door God ingesteld; dat is een universeel beginsel (Rm 13:1-6). Van Nebukadnezar wordt gezegd dat God hem de macht, een troon en groot gezag gaf (Dn 2:37v; 5:18v). Maar voor het beest geldt dat niet, want hier wordt het gezag door een draak verleend (13:2). Het komt op “uit de afgrond” en dat is het domein van de demonen, zoals we in Op 9:1-11 al zagen. De oorsprong van het herstelde Romeinse rijk is demonisch.

Beschavingen gaan eenmaal ten onder en verrijzen niet weer; zo is het altijd geweest. Maar hier is het wonder juist dat het principieel om hetzelfde rijk als vroeger gaat. De mensen “zullen verwonderd zijn … ziende het beest, dat was en niet is, hoewel het is” (17:8). In 13:12 wordt van het beest gezegd: “wiens dodelijke wond genezen was”. Dat heeft zich in de wereldgeschiedenis nog nooit voorgedaan, namelijk een wereldrijk dat herrijst na zovele eeuwen.

[8] Zie de bespreking van Openbaring op mijn site onder http://www.verhoevenmarc.be/#Profetie.

In 13:3 wordt van het beest gezegd: “En ik zag een van zijn hoofden als tot de dood gewond”. Hiervan vinden we in 17:9-10 de uitleg: “Hier is het verstand, dat wijsheid heeft. De zeven hoofden zijn zeven bergen, op welke de vrouw zit. En het zijn [ook] zeven koningen; de vijf zijn gevallen, en de een is, en de ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig [tijds] blijven”. Wijsheid hebben wij hier inderdaad nodig, want geen passage in Openbaring heeft tot meer onenigheid en speculatie geleid dan 17:9-13. Daarom geven we van Op 17:9-11 de Textus Receptus:

9 óde o nous o echón sophian ai epta kephalai orè eisin epta opou è gunè kathètai ep autón
Hier de geest hebbende wijsheid: De zeven koppen bergen zijn zeven, waar de vrouw zit op hen;
10 kai basileis epta eisin oi pente epesan kai o eis estin
en koningen zeven zijn, de vijf vielen, en de ene is,
o allos oupó èlthe kai otan elthè oligon auton dei meinai
de andere nog niet kwam, en wanneer hij komt, een beetje hij moet blijven.
11 kai to thèrion o èn kai ouk esti kai autos ogdós esti kai ek tón epta esti kai eis apóleian upagei
En het beest dat was en niet is, en hij acht is, en uit de zeven het is, en ten verderve gaat.

De zeven koppen zijn zeven bergen ⇒ Rome

Bij de zeven bergen denkt men bijna algemeen aan Rome. Het stond in de oudheid bekend als “de stad met de zeven heuvels” (*urbs septicollis*). Zo wordt Rome in proza en poëzie aangeduid.

Die zeven heuvels heten: Aventinum, Caelius, Capitolinus, Esquilinus, Palatinus, Quirinalis, Viminalis. Deze heuvels zijn tussen 45 en 65 m hoog (Encarta 2002).

Men zou kunnen tegenwerpen dat heuvels geen “bergen” (*orè*, Op 17:9) zijn, maar “heuvels” en “bergen” kunnen bijbels gezien toch door elkaar gebruikt worden:

> Hs 10:8 “en zij zullen zeggen tot de **bergen**: Bedekt ons! en tot de **heuvelen**: **Valt op ons**!”
>
> Lk 23:30 “Alsdan zullen zij beginnen te zeggen tot de **bergen**: **Valt op ons**; en tot de **heuvels**: **Bedekt ons**”.
>
> Op 6:16 “En zeiden tot de **bergen** en tot de steenrotsen: **Valt op ons**, en verbergt ons van het aangezicht van Hem, Die op de troon zit, en van de toorn van het Lam”.

De zeven koppen zijn zeven bergen ⇒ zeven Romeinse regeringsvormen, ofwel zeven keizers?

De zeven koppen zijn zeven bergen en zijn ook zeven koningen. Velen menen dat hiermee zeven regeringsvormen van het Romeinse rijk bedoeld worden. “Een van zijn hoofden als tot de dood gewond” (13:3) zou de zesde vorm zijn: het keizerrijk. Dit is de regeringsvorm waaronder het Romeinse rijk is ten onder gegaan, ten tijde van de zwakke Romulus Augustus. Men denkt dan ook dat de gewonde kop onder die keizerlijke vorm zal genezen. Het herstelde Romeinse rijk wordt dan opnieuw een keizerrijk. In deze visie van zeven koppen, zeven bergen = zeven Romeinse staatsvormen, wordt gedacht aan: koningen, consuls, dictators, decemvirs (tienmannen), militaire tribunen en keizers. In deze laatste staatsvorm zou het rijk terugkomen, zodat we er zeven hebben. Dit lijkt nogal gekunsteld want sommige staatsvormen duurden maar enkele jaren.

Een andere visie is die van zeven koppen, zeven bergen = zeven Romeinse keizers. Men heeft dan getracht om die zeven achtereenvolgende keizers aan te wijzen. Dit is verre van gemakkelijk. Ten eerste hangt het ervan af of men Julius Caesar (dictator tussen 49-44 v.C.) als eerste keizer wil beschouwen. De antieke schrijvers zijn daarover verdeeld. Klassiek wordt Augustus als eerste keizer beschouwd (in 27 v.C; zie de tabel: http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Romeinse-keizers.pdf). Ten tweede is de uitleg afhankelijk van de tijd waarin Openbaring geschreven werd.

Men kan voor de eerste vijf keizers ook uitsluitend denken aan *gewelddadig gestorven* keizers (“gevallen”: 17:10): Julius Caesar, Tiberius, Caligula, Claudius en Nero. Daarna komt als zesde keizer Domitianus (81-96 n.C.), die waarschijnlijk regeerde in de tijd dat Johannes de Openbaring ontving. De zevende historische keizer is Nerva (96-98) en dan komt Trajanus (zie verder de tabel Romeinse regeerders: http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Romeinse-keizers.pdf). Ook dit is te gekunsteld.

De zeven koppen zijn zeven bergen ⇒ Rome, maar tevens ook zeven wereldrijken

Anderen, zoals ikzelf, vinden dat de zeven bergen ook moeten opgevat worden als wereldrijken. Waarom immers komen de dierlijke kenmerken van het beest uit de zee zo precies overeen met de 4 dieren in Daniël, alwaar ze 4 *wereldrijken* voorstellen! Rest ons dan nog twee wereldrijken toe te voegen van vóór Babylonië (Egypte en Assyrië) en het herrezen Romeinse rijk tot slot, en we hebben zeven koppen die ook "zeven bergen" zijn.

"De zeven koppen zijn zeven bergen". Deze bergen moeten opgevat worden als een Bijbelse heenwijzing naar sterke, onbeweeglijke rijken (zie Jr 51:25; Dn 2:35, 44; vgl. Ps 46:3v.; Js 40:4 en 64:1, 3; Mi 6:1v.; Hk 3:10; Zc 4:7; Mt 17:20 en 21:21). In Dn 2:34 zal de steen, die het beeld aan de voeten treft, tot een "grote berg" worden "die de gehele aarde vulde". DE GODDELIJKE WERELDMACHT, HET KONINKRIJK GODS (DN 2:44), WORDT DUS OOK ALS EEN BERG VOORGESTELD, EN ZO OOK DE VOORGAANDE MENSELIJKE WERELDMACHTEN.

We moeten in dit licht de zeven bergen dus vooral zien als wereldrijken. De koninklijke berg ten tijde van Johannes op Patmos was het Romeinse rijk. Men denkt bij "vijf zijn gevallen" aan: Egypte, Assyrië, Babel, Perzië en Griekenland. Het beeld uit het boek Daniël (2:36-45) stelt eveneens een opeenvolging van koninkrijken voor. Eén is er in Johannes' tijd: het Romeinse rijk. De andere, de zevende, was er toen nog niet en moet dus nog komen.

De zeven 'wereldrijken' zijn deze die een grote rol hebben gespeeld in verband met Israël. De eerste twee, Egypte en Assyrië waren in het boek Daniël niet opgenomen, omdat daar het beeld en de vier dieren vertrekken vanaf Babylonië, de *toenmalige* wereldmacht. Johannes echter overschouwt in Openbaring het *geheel*, vanaf het begin tot het einde.

De tekst zegt ook: "En het zijn ook zeven koningen" (17:10), zodat er heersers of machten worden bedoeld. Deze machten nu moet men niet kleinschalig zien en beperken tot het Romeinse rijk. De vrouw, de boze macht van afgoderij, zit op een hersteld Romeinse rijk in *brede* betekenis. De hoer ontstond in Babel en heeft zo alle wereldrijken bezocht met haar afgoderij, en niet alleen Rome. De "vele wateren" waarop de vrouw zit (17:1) worden in het hoofdstuk zelf verklaard als "volken, en scharen, en natiën, en tongen" (17:15). Dit is dus veel uitgebreider dan Rome of het Romeinse rijk alleen. Het gaat hier om een *wereldomvattend* systeem van afgoderij, door alle tijden heen, namelijk het religieuze Babylon dat reeds in Babel ontstond en doorleeft tot het herstelde Rome. Zij wordt afgebeeld als zittend op een laatste wereldlijke macht die gekenmerkt wordt door alle eigenschappen van de voorgaande wereldrijken samen. Het is geen Rome in beperkte zin, maar een Rome in brede zin. We moeten voor de verklaring van de bergen daarom niet aan Roomse keizers of de Roomse staatsvormen denken, maar aan *wereldrijken*.

Zoals we reeds in de bespreking van 17:1-6 zagen, is de hoer Babylon in wezen de Roomse (oecumenische) Kerk in de eindtijd. In die tijd zullen de beschrijvingen omtrent de hoer volledig bewaarheid worden. Deze Roomse Kerk zal dan de afgodische kenmerken bezitten van de afgoderijen die van Babel af vertrokken zijn en die zich daarna over alle wereldrijken hebben verspreid, tot uiteindelijk in het herstelde Romeinse rijk. Net zoals het Romeinse rijk, in de voorstelling van het beest, gekenmerkt wordt door de eigenschappen van voorgaande wereldrijken, zo zal ook de Roomse Kerk van de eindtijd zich kenmerken door de afgoderijen sinds Babel.

Er zijn vanuit Bijbels oogpunt zeven *wereld*-rijken te onderscheiden. Niet te verwarren met een gewoon koninkrijk, want als rijk is Babylon het eerst ontstaan. De eerste vijf *wereld*-rijken zijn de koningen waarvan Johannes zegt: "vijf zijn gevallen". Het zesde wereldrijk "is" (17:10) in de tijd van Johannes: Rome (de dodelijk gewonde kop, sinds 476 n.C.: 13:3). Wie de regerende keizer in Johannes' tijd ook is (hoogstwaarschijnlijk Domitianus), "de ene" die "is" vertegenwoordigt het Romeinse rijk waaronder Johannes leefde. Het zevende wereldrijk was in Johannes dagen "nog niet gekomen", namelijk het herstelde Romeinse rijk. In deze visie staan de koppen van het beest voor zeven wereldmachten, waarvan de laatste twee koppen een voorstelling zijn van respectievelijk het oude en het herstelde Romeinse rijk.

De 7 wereldmachten die zich opstellen tegen God in het verdrukken van Zijn volk		
Vijf zijn gevallen (Op 17:10)		
1	**Egypte**	bracht Gods Israël in slavernij, zij die “Mijn volk” (Ex 3:7) worden genoemd. In die tijd was Egypte de grootste macht in de bijbelse wereld.
2	**Assyrië**	voerde vele honderden jaren later de Tien Stammen in gevangenschap, van waaruit zij nooit terugkeerden. Assyrië is de vernietiger van het noordelijke tienstammenkoninkrijk Israël en de verdrukker van het zuidelijke koninkrijk Juda.
3	**Babylonië**	het grote rijk van Nebukadnezar, rees op uit de ruïnes van Assyrië, bevocht Juda, vernietigde Jeruzalem en de tempel, en voerde het volk in gevangenschap.
4	**Medo-Perzië**	bracht Babylon ten val en volgde deze op in de heerschappij over Gods overblijfsel van Israël en het heilige land.
5	**Griekenland**	Griekenland, of eerder het Macedonische rijk van Alexander, bracht Perzië ten val, en de vijfde van de grote wereldmachten werd heerser en verdrukker van Gods volk. Onder de opvolgers van Alexander waren hun beproevingen verschrikkelijk.
Tot hier dan hebben we 5 grote rijken of wereldmonarchieën, die door de duivel werden gebruikt voor onderdrukking, en die voorbij waren gegaan toen Johannes op Patmos de Openbaring schreef.		
De een is (Op 17:10)		
6	**Romeinse rijk**	Rome bracht alles ten val wat haar voor de voeten kwam en bezette deze gebieden. Het Romeinse keizerschap bestond toen Johannes op Patmos was. Hij was daar wegens een bevelschrift van de keizer, waarschijnlijk Domitianus.
De ander is nog niet gekomen, en wanneer hij zal gekomen zijn, moet hij een weinig tijds blijven (Op 17:10)		
7	**Hersteld Romeinse rijk**	Na Johannes’ tijd zou er nog een wereldmacht moeten verschijnen. Het moet een anti-christelijke wereldmacht zijn die slechts een korte tijd zal blijven, een Romeinse federatie van tien koningen.

In Op 13 heeft het beest de uiterlijke kenmerken overgenomen van de wereldrijken die in Dn 2 en 7 staan beschreven. In de profetie van de vier dieren (Dn 7) zijn dat: Babylonië (leeuw: 7:4), Medo-Perzië (beer: 7:5), Griekenland (luipaard of panter: 7:6) en Rome (dier met ijzeren tanden en tien horens: 7:7).

In de profetie van het statenbeeld zijn dat: Babylon (gouden hoofd: 2:32, 38), Medo-Perzië (borst en armen van zilver: 2:32, 39), Griekenland (buik en lendenen van koper: 2:32, 39), Rome (ijzeren benen: 2:33, 40), en het herstelde Romeinse rijk met de tien-statenbond (voeten met tenen van ijzer vermengd met klei: 2:33, 41). Bij dit laatste moeten we opmerken dat de voeten en tenen duidelijk de uitlopers zijn van zowel de benen als van het ijzer. Dit vijfde rijk is wezenlijk een voortzetting van het vierde. Men kan het een overgangsrijk noemen in de betekenis van een terugkerende macht die volgens Johannes “was en is niet; en het zal opkomen” (Op 17:8).

Nu zijn in Daniël de tien tenen (bij hem het vijfde rijk) uit het statenbeeld identiek aan de tien hoornen van het Romeinse vierde beest (Dn 7:7). Die tien hoornen vormen een overgangsrijk, de eerste gedaante van het herstelde Romeinse rijk, net zoals de voeten met tien tenen van het statenbeeld. Uit dat vijfde rijk, dus het rijk van de tien tenen of tien hoornen, komt tenslotte een zesde rijk voort bij Daniël. Tussen de tien hoornen komt immers een kleine, elfde hoorn op (Dn 7:8, 20, 24), terwijl deze drie van de oorspronkelijke tien uitrukt en zelf uiteindelijk de achtste hoorn wordt. Ook hier weer een overgangsrijk binnen het kader van het Romeinse rijk, maar wel apart te onderscheiden.

De koninkrijken in het boek Daniël en Openbaring

Daniël 2	Daniël 7	Daniël 8	Betekenis	Openbaring
Hoofd van goud Dn 2:32 1 Babylonische Rijk vanaf Nebukadnezar Dn 2:38	**Leeuw** **met arendsvleugels** **stijgt uit de zee op** Dn 7:3, 4		**Neo-Babylonisch rijk** 606 - 536 vC Dn 2:38	**Leeuwemuil** **Beest stijgt uit de zee op** Op 13:1-2
Borst en armen **van zilver** Dn 2:32 2 Medo-Perzische Rijk vanaf Cyrus - Dn 2:39a	**Beer** **stijgt uit de zee op** Dn 7:3, 5	**Ram** Dn 8:3-4, 20	**Medo-Perzische rijk** 536-330 vC Dn 5:28 en 8:20 Perzen waren machtiger dan de Meden. 3 Ribben zijn drie veroveringen: Lydië (546 vC) Babylonië (539 vC) Egypte (525 vC)	**Berepoten** **Beest stijgt uit de zee op** Op 13:1-2
Buik en lendenen **van koper** Dn 2:32, 39 3 Griekse Rijk vanaf Alexander de Grote Dn 2:39b	**Luipaard met** **4 koppen** **stijgt uit de zee op** Dn 7:3, 6	**Geitebok** **met 1 tot 4** **horens** Dn 8:5-12, 21-22	**Griekse rijk** 300 - 63 vC Rijk van Alexander verdeeld na zijn dood: 1. Macedonië: **Cassander** 2. Thracië: **Lysimachus** 3. Syrië: **Seleucus I** 4. Egypte: **Ptolemaeus** Antiochus Epifanes komt voort uit Syrië - hij is het profetische beeld v.d. Antichrist.	**Zag er uit als een Luipaard** **Beest stijgt uit de zee op** Op 13:1-2
Benen van ijzer 4 5 Voeten deels van ijzer en leem, tien tenen Dn 2:33, 40-43 Benen: Romeinse Rijk Dn 2:40 Voeten: Hersteld Romeinse Rijk - federatie van 10 koningen - is een 5de wereldrijk vanaf Babel - Dn 2:41-42 De onderbreking wordt in Daniël niet gezien.	**Beest met tien horens en** **ijzeren tanden** **Stijgt uit de zee op** Dn 7:3, 7-8, 19-27 "uit dat koninkrijk zullen tien koningen opstaan, en een **ander** na hen opstaan; en dat zal onderscheiden zijn van de vorigen, en het zal **drie koningen vernederen**" (Dn 7:24) Romeinse federatie wordt 5de wereldmacht vanaf Babel. Kleine horen wordt achtste koning vd Romeinse federatie en is de 6de wereldmacht vanaf Babel - hij overheerst alle andere		**Romeinse rijk** en zijn heropstanding (in de politieke en economische Europese Gemeenschap?) aan het begin van de 70ste jaarweek In 63 vC wordt Israël een Romeins protectoraat. Het West-Romeinse rijk eindigt in 476 nC Onderbreking vanaf 476 nC tot na de Opname v.d. Gemeente.	**Tien horens** **Beest stijgt uit de zee op** Op 13:1-2 De Romeinse federatie is de 7de wereldmacht in Opb 13, met de kenmerken van Daniëls 4 dieren (wereldrijken). "En het beest, dat was en niet is, die is ook de **achtste**" (Op 17:11) De achtste koning van de Romeinse federatie (Dn 7:24) wordt in Op 17 als 8ste wereldmacht beschouwd en vereenzelvigd met het beest, en zal de strijd aanbinden tegen het Lam (Op 17:14)
Een steen Dn 2:34-45 Koninkrijk van God	**De Mensenzoon** Dn 7:13-14, 19-27		**Koninkrijk Gods** Dn 2:44 Steen = Christus (Lk 20:18) Mensenzoon = Christus Na de 70ste jaarweek	

Dn 7:7-8

7 Daarna zag ik in de nachtgezichten, en ziet, het **vierde dier** was schrikkelijk en gruwelijk, en zeer sterk; en het had grote **ijzeren tanden**, het at, en verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten; en het was onderscheiden van al de dieren, die voor hem geweest waren; en het had **tien hoornen**.
8 Ik nam acht op de hoornen, en ziet, een andere **kleine hoorn** kwam daartussen op, en drie uit de vorige hoornen werden daarvoor uitgerukt; en ziet, in die hoorn waren ogen als mensenogen, en een mond, grote dingen sprekende.

Dn 7:19-27

19 Toen wenste ik naar de waarheid van het **vierde dier** te weten, dat onderscheiden was van al de andere, zeer gruwelijk, welks **tanden van ijzer** waren, en zijn klauwen van koper; het at, het verbrijzelde, en vertrad het overige met zijn voeten.
20 En aangaande de **tien hoornen** die op zijn hoofd waren, en de **andere, die opkwam, en waarvoor drie afgevallen waren**, namelijk die hoorn, die ogen had, en een mond, die grote dingen sprak, en **wiens aanzien groter was, dan van zijn metgezellen**.
21 Ik had gezien, dat die hoorn krijg voerde tegen de heiligen, en dat hij die overmocht,
22 Totdat de Oude van dagen kwam, en het gericht gegeven werd aan de heiligen der hoge plaatsen, en dat de bestemde tijd kwam, dat de heiligen het Rijk bezaten.
23 Hij zeide aldus: Het vierde dier zal het **vierde rijk** op aarde zijn, dat onderscheiden zal zijn van al die rijken, en het zal de ganse aarde opeten, en het zal haar vertreden, en het zal ze verbrijzelen.
24 Wat nu de **tien hoornen** betreft: uit dat koninkrijk zullen tien koningen opstaan, en **een ander** na hen opstaan; en dat zal onderscheiden zijn van de vorigen, en het zal **drie koningen vernederen**.
25 **En het zal woorden spreken tegen de Allerhoogste**, en het zal de heiligen der hoge plaatsen verstoren, en het zal menen de **tijden en de wet te veranderen**, en zij zullen in zijn hand overgegeven worden tot **een tijd, en tijden, en een gedeelte van een tijd**. [3,5 jaar Grote verdrukking].
26 Daarna zal het gericht zitten, en men zal zijn heerschappij wegnemen, hem verdelgende en verdoende, tot het einde toe.
27 Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder de gansen hemel, zal gegeven worden aan het volk van de heiligen der hoge plaatsen, welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal; en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen

De federatie van tien staten wordt dus eerst vermeerderd met één, met een oorspronkelijk onaanzienlijke “kleine hoorn”, en dan verminderd met drie, zodat er *acht* staten overblijven.

Bij Johannes komt er na het rijk dat “is” (17:10), en dat is het Romeinse rijk in zijn tijd, een ander rijk dat identiek is met het vijfde rijk of het overgangsrijk van Daniël (tenen, hoornen). Bij Johannes is dit, door het bijtellen van Egypte en Assyrië, het zevende rijk.

Bij Daniël komt er uit dat rijk één koning voort die de anderen gaat overheersen, de “kleine hoorn” (7:8, 20, 24), naar zijn telling de zesde koning. Bij Johannes is dit de achtste koning (17:11), vereenzelvigd met het beest. Dit is de laatste koning, zowel bij Daniël als bij Johannes, vóór de komst van Christus (Dn 2:44; 7:9-14, 22, 26, 27).

Eerst komt er een statenbond met tien koningen, en daarna komt er een koning die drie staten uitrukt en daardoor zelf de achtste wordt. Dit is zowel de achtste t.o.v. de deelstaten als de achtste koning op wereldrijk-niveau. Hij wordt een dictator, vereenzelvigd met het beest (Romeinse rijk) en de achtste koning (op wereldrijk-niveau), waardoor de andere deelstaat-koningen wel blijven bestaan maar zoiets als vazallen worden.

In Openbaring wordt er niets gezegd over het wegrukken van drie horens. Daar staat: “En de tien hoornen ... zijn tien koningen” (17:12). “Dezen hebben enerlei bedoeling, en zullen hun kracht en macht aan het beest overgeven” (17:13). Hierdoor ontstaat de dictatuur, en dus de achtste koning (17:11).

Het herstelde Romeinse rijk zal een tiendelig koninkrijk worden. Deze tien koningen kunnen niet de koningen van de barbaren geweest zijn, die het Romeinse rijk hebben ingenomen, want er wordt gezegd dat zij "één uur gezag als koningen ontvangen met het beest" (17:12), terwijl de koningen van barbaren het beest juist hebben vernietigd. Het Romeinse rijk hield door de inval van de Barbaren op te bestaan, maar deze tien koningen zullen hun ontstaan aan het herstel van het Romeinse rijk te danken hebben. In geen enkel tijdperk van zijn geschiedenis is het Romeinse rijk in tien koninkrijken opgedeeld geweest. In de ruim vijftienhonderd jaar die nu na de val van dit rijk verlopen zijn, zijn er heel wat regeerders over de restanten van het Romeinse rijk geweest, maar die kunnen niet met de tien koningen bedoeld zijn. Het is gezag *samen met* het beest, en hun regeertijd is *één uur* hetgeen niet kan duiden op een verloop van honderden jaren. Hierdoor blijkt nog eens duidelijk dat de profetie spreekt over het *herstelde* Romeinse rijk, in de eindtijd.

Hierna de Textus Receptus van Op 17:12, 13:

12 kai ta deka kerata a eides deka basileis eisin oitines basileian oupó elabon
En de tien horens die u zag, tien koningen zijn, die een koninkrijk nog niet ontvingen,
all exousian ós basileis mian óran lambanousi meta tou thèriou
maar gezag als koningen één uur ontvangen met het beest.
13 outoi mian gnómèn echousin kai tèn dunamin kai tèn exousian eautón tó thèrió diadidósousin
Dezen één gedacht hebben, en de kracht en de autoriteit van henzelf aan het beest zij zullen overgeven

Let erop hoe de tien horens hier onderscheiden worden van het beest. Het beest wordt hier gezien als laatste *heerser* over het rijk, en niet zozeer als het totale rijk zelf. Het beest is immers zelf "de achtste" (17:11).

Hoewel de tien koningen, één van zin zijn, en hun macht aan het beest schenken, zal het beest toch de gelegenheid vinden om drie van die koningen ten val te brengen, zoals in Dn 7 staat geschreven.

Deze "zal woorden spreken tegen de Allerhoogste, en het zal de heiligen der hoge [plaatsen] verstoren, en het zal menen de tijden en de wet te veranderen, en zij zullen in zijn hand overgegeven worden tot een tijd, en tijden, en een gedeelte van een tijd" (Dn 7:25). De woorden van lastering komen we ook bij het beest in Openbaring tegen: Op 13:1, 5, 6; Op 17:3. Deze woorden van lastering zijn kenmerkend voor de komende dictator. Hij vervolgt de heiligen, zoals ook het beest in Openbaring: Op 11:7, 13:7. Uiteindelijk zal de kleine hoorn dé regeerder worden, zoals ook Op 13:7 zegt. Het veranderen van de tijden en de wet slaat op de Joodse eredienst en feesten, gedurende de 3,5 jaar van de Grote Verdrukking.

Uiteindelijk zal het beest en zijn vazallen de strijd aanbinden tegen het Lam: "Dezen zullen tegen het Lam krijg voeren, en het Lam zal hen overwinnen (want Het is een Heere der heren, en een Koning der koningen), en die met Hem zijn, de geroepenen, en uitverkorenen en gelovigen" (17:14). Na de verzameling van de koningen bij Armagéddon (Op 16:16) zal de Heer Jezus verschijnen; dan zullen zij zich tegen Hem keren en door Hem vernietigd worden. Dit wordt nader beschreven in Op 19. Het Lam zal neerdalen uit de hemel, maar Hij niet alleen, maar ook "die met Hem zijn", de hemelse heiligen van Op 19:14 (zie ook Zc 14:5; 1Th 3:13). Dit zijn de gelovigen die zich op dat ogenblik in de hemel zullen bevinden.

"Daarna zal het gericht zitten, en men zal zijn heerschappij wegnemen, hem verdelgende en verdoende, tot het einde toe. Maar het rijk, en de heerschappij, en de grootheid der koninkrijken onder de ganse hemel, zal gegeven worden aan het volk van de heiligen der hoge [plaatsen], welks Rijk een eeuwig Rijk zijn zal; en alle heerschappijen zullen Hem eren en gehoorzamen" (Dn 7:26-27).

Deel 3 - Openbaring 17:15-18

15 En hij zeide tot mij: De wateren, die gij gezien hebt, waar de hoer zit, zijn volken, en scharen, en natiën, en tongen. 16 En de tien hoornen, die gij gezien hebt op het beest, die zullen de hoer haten, en zullen haar woest maken, en naakt; en zij zullen haar vlees eten, en zullen haar met vuur verbranden. 17 Want God heeft hun in hun harten gegeven, dat zij Zijn mening doen, en dat zij enerlei mening doen, en dat zij hun koninkrijk het beest geven, totdat de woorden Gods voleindigd zullen zijn. 18 En de vrouw, die gij gezien hebt, is de grote stad, die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde.

De “wateren” waarop de hoer zit, kwamen we al eerder tegen, en ook in 17:1. De betekenis wordt hier gegeven als “volken, en scharen, en natiën, en tongen”. Dit duidt op de wereldwijde invloed van de vrouw en komt overeen met de betekenis van het woord “katholiek”, hetgeen wil zeggen algemeen, over de hele wereld verbreid. Wij moeten de vrouw zien als het systeem van afgoderij vanaf Babel tot Rome, door de geschiedenis van alle zeven wereldrijken heen. In de Kerk van het herstelde Romeinse rijk van de eindtijd zal dit systeem tot een hoogtepunt komen. De hoer is een bundeling van alle valse religieuze systemen sinds Babylon; zij wordt immers “de moeder der hoererijen” (17:5) genoemd. Ook het beest waarop de vrouw zit is een bundeling van alle wereldmachten sinds het begin in Babel.

“En de tien hoornen ... zullen haar met vuur verbranden”. Een oordeel door vuur valt bij een stad te verwachten (18:8-10, 18), maar ook bij een hoer. Onder de wet moest een priesterdochter die in ontucht viel, met vuur verbrand worden (Lv 21:9). Zie ook Ez 23:25-29.

In Op 16:19 hebben we gezien dat God bij de zevende schaal een eind zal maken aan het grote Babylon, helemaal aan het slot van de oordeelsperiode van Openbaring. Hier in 17:16 blijken de koningen van het Romeinse rijk met Babylon te zullen afrekenen. Wij moeten er ons niet over verbazen dat God boze machten gebruikt als zijn werktuigen; vgl. Farao (Ex 9:16), Sanherib (Js 10:5), Nebukadnezar (Jr 25:9-14; Dn 4:17), Kores (Js 44:28; Ea 1:1; 7:27). God werkt in de tien koningen en het beest “enerlei mening” (17:13, 17) opdat zij Góds bedoeling zouden uitvoeren.

De koningen zullen het juk van Babylon van zich afwerpen. Van Babylon staat geschreven: “die het koninkrijk heeft over de koningen der aarde”. Net zoals de Roomse Kerk zijn dominerende invloed had op de koninkrijken, zo zal dat in de eindtijd wederom het geval zijn. Maar de koningen zullen dat juk van zich afwerpen, zodat zij zich staatkundig zullen bevrijden. Daarna, nadat de tien koningen de hoer “woest[9] en naakt” (17:16) gemaakt hebben, geven zij hun koninkrijk aan het beest (17:17).

Sommigen menen twee fasen te onderscheiden in het oordeel over “het grote Babylon”:

1. De eerste fase is die van Op 17:16, 17. Aan het begin van de 3,5 jaar Grote Verdrukking zal de Satan, de draak, op de aarde geworpen worden (12:9). Dan zal er geen andere godsdienst meer geduld worden dan de door de Antichrist gepropageerde afgoderij van het beest (13:14v). Het beest en de tien koningen zullen de vrouw nu gaan haten en de roomse Kerk zal ophouden te bestaan, als religieuze of geestelijke macht.

2. Wat de hoer nog rest is de politieke en economische macht, namelijk “de grote stad” (17:18; 18:16). Deze zal teniet gedaan worden, als tweede fase, aan het eind van de Grote Verdrukking, door een rechtstreeks ingrijpen van God zelf, zoals reeds in Op 16:19 staat, maar nog uitvoeriger in Op 18.

Deze twee fasen worden dan respectievelijk weergegeven in Op 17 en 18.

Inderdaad heeft Babylon twee gedaanten: het religieuze en het staatkundige/economische, maar hieruit concluderen dat ook het *oordeel* over Babylon in twee fasen moet opgesplitst worden, lijkt mij niet voldoende door de Schrift ondersteund.

Zie verder de bespreking van Openbaring: http://www.verhoevenmarc.be/openbaring.htm

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm

[9] Gr. *èrèmómenèn*, van *erèmos*: desolaat (Strong 2049, 2048).